

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 172/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ALSTAV SK s.r.o.**, Dolný Lieskov 2, IČO 36 841 315, zastúpenej Nozdrovický, Šuvert & Co s. r. o., Ferienčíkova 7, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/4/2025-435 z 31. januára 2025 a o návrhu na vydanie dočasného opatrenia takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **prijíma** na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/4/2025-435 z 31. januára 2025.

2. **Odkladá** právne účinky uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/4/2025-435 z 31. januára 2025 do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej. Tento výrok **nadobúda** právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

3. Ústavnú sťažnosť vo zvyšnej časti **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, bližšie neidentifikovaného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté

uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať zadostučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa domáhala zriadenia sudcovského záložného práva na nehnuteľnostiach v podielovom spoluvlastníctve žalovaných na zabezpečenie jej pohľadávky voči žalovaným. Nejudikovanou pohľadávkou v posudzovanej veci je úrok z omeškania a zmluvná pokuta z istiny judikovanej a vymoženej pohľadávkou (istiny zo zmluvy o dielo) v exekučnom konaní. Pôvodný dlžník v priebehu exekúcie zomrel, pričom judikované pohľadávky sťažovateľky prešli v konaní o dedičstve na žalovaných. Žalovaní sa so sťažovateľkou na urovaní dlhu nedohodli a dedením nadobudnuté nehnuteľnosti sa snažili predat' tretím osobám. Súd prvej inštancie vyhovel návrhu sťažovateľky uznesením č. k. 8C/23/2023-130 z 3. júla 2023 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“), keď dospel k záveru, že ide o primeraný prostriedok, sťažovateľka osvedčila existenciu dôvodnej obavy, že budúca exekúcia jej tvrdenej pohľadávkou bude ohrozená, keďže žalovaní sa snažili predat' majetok nadobudnutý dedením, pričom na majetok všetkých žalovaných sú zriadené záložné práva v prospech tretích osôb. V uznesení súd prvej inštancie zároveň uložil povinnosť sťažovateľke, aby do 30 dní od právoplatnosti uznesenia podala žalobu vo veci samej.

3. O odvolaní žalovaných proti uzneseniu súdu prvej inštancie krajský súd rozhodol zmeňujúcim uznesením sp. zn. 15Co/140/2023 z 13. decembra 2023 tak, že návrh sťažovateľky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania. Z relevantnej časti odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že k pohľadávkam sťažovateľky neexistuje exekučný titul, na základe ktorého by mohla byť vedená exekúcia, preto neboli splnené predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

4. Proti označenému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie spojené s návrhom na odklad právoplatnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, o ktorom rozhodol dovolací súd najprv uznesením sp. zn. 5Cdo/125/2024 z 5. novembra 2024, ktorým odložil právoplatnosť napadnutého uznesenia do skončenia konania o dovolaní a následne rozhodol o dovolaní uznesením z 28. novembra 2024, ktorým zrušil dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že krajský súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočným, jasným a zrozumiteľným spôsobom. Pokiaľ odvolací súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že nevyhnutným predpokladom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je judikovaná pohľadávka, nereflektoval na uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 18/2020-16 z 21. januára 2021, ktorý konštatoval, že tento inštitút bol zavedený do právneho poriadku po rekodifikácii civilného procesného práva, ktorého cieľom je posilnenie veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávkou, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná. Vychádzajúc z uvedeného, konštatoval dôvodnosť námietky sťažovateľky, že dôvody, na ktorých je založené uznesenie odvolacieho súdu, sú v zrejmom rozpore s obsahom a účelom právnej úpravy zabezpečovacích opatrení, ako aj s praxou všeobecných a ústavného súdu, odvolacím súdom uvedené dôvody popierajú pravidlá formálnej logiky a právnej logiky, keďže predpokladajú splnenie podmienky (existencia exekučného titulu), ktorú zjavne zákon nevyžaduje, dokonca explicitne pripúšťa jej splnenie po nariadení zabezpečovacieho opatrenia, a zároveň tieto dôvody sú v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti.

5. Po vrátení veci dovolacím súdom krajský súd vydal napadnuté uznesenie, ktorým zrušil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že z rozhodnutia o dovolaní vyplýva, že sťažovateľka svoj návrh na odklad právoplatnosti skoršieho uznesenia krajského súdu odôvodnila tým, že žalovaní vyplatili sumy vymáhané v exekučných konaniach, obratom previedli dotknuté nehnuteľnosti na tretie osoby a kupujúci pravdepodobne čerpá na kúpnu cenu hypotekárny úver, ktorý bude zabezpečený záložným právom k týmto nehnuteľnostiam. Podľa dostupných informácií z katastra nehnuteľností vyplýva, že návrh na vklad bol podaný 23. októbra 2024 a je vysoko pravdepodobné, že boli zaplatené správne poplatky za zrýchlenie konania, aby bolo záložné právo veriteľa a vlastnícke právo nadobúdateľov zapísané v najkratšej lehote. Vychádzajúc z uvedeného, uviedol, že ak by bolo došlo k zmene vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nie je jasné, či žalovaní sú aj naďalej v tomto konaní pasívne vecne legitimovaní. Zároveň uviedol, že odvolací súd nemohol v súčasnosti túto skutočnosť overiť v katastri nehnuteľností z dôvodu, že začiatkom januára 2025 došlo ku kybernetickému útoku na kataster nehnuteľností a v čase rozhodovania súdu neboli údaje z katastra nehnuteľností ešte verejne dostupné. Na základe uvedených dôvodov krajský súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, pozn.). Krajský súd zároveň dodal, že nerozhodol vo veci sám, keďže za daného stavu by odvolací súd rozhodnutím vo veci nahrádzal prvoinštančné rozhodnutie, čím by bolo stranám sporu odopreté právo namietať správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde.

6. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že krajský súd rozhodol bez toho, aby jej kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu v jej veci zaslal na vyjadrenie či vedomie. Do dnešného dňa ním nedisponuje, našla ho len na webovej stránke v anonymizovanej podobe. Namieta, že bol porušený procesný postup podľa § 454 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého súd, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, doručí rozhodnutie o dovolaní, ak ho nedoručí dovolací súd priamo. Považuje za nezmysel, že odvolací súd údajne nevedel preveriť, či sú žalovaní naďalej spoluvlastníkmi dotknutých nehnuteľností. Na predmetnom liste vlastníctva je naďalej vyznačená plomba o prerušenom vkladovom konaní (V 2983/2024) a ďalšia plomba (Z 2758/2024) o výmaz sudcovského záložného práva Z 1494/2020 zapísaného v prospech [REDAKOVANÉ], ktorá bola žalovanými uspokojená. Predmetný list vlastníctva sťažovateľka doručila súdu prvej inštancie v prílohe svojho vyjadrenia z 25. februára 2025 v pokračujúcom konaní (sp. zn. 8C/23/2023).

7. Sťažovateľka argumentuje, že pokiaľ by súd prvej inštancie vydal uznesenie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, príslušný odbor katastra by podľa § 41 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov musel najskôr rozhodnúť o podanom návrhu na vklad, v dôsledku čoho by došlo k zmene vlastníkov dotknutých nehnuteľností, teda nové uznesenie súdu prvej inštancie by bolo nevykonateľné a sudcovské záložné právo by nevzniklo. Zároveň by došlo k strate poradia zápisov, keďže by sa zapísalo už skôr navrhnuté záložné právo banky (hypotekárny úver). Rovnako považuje za ničím nepodložený a nepreskúmateľný záväzný právny názor odvolacieho súdu, aby súd prvej inštancie zisťoval pasívnu legitimáciu v spore k všetkým nehnuteľnostiam, či sú splnené podmienky na nariadenie

zabezpečovacieho opatrenia, či sťažovateľka osvedčila, že existuje obava, že exekúcia bude ohrozená, a zohľadnil aj zásadu primeranosti zásahu do majetkových pomerov všetkých žalovaných, pričom musí svoje rozhodnutie správne a dostatočne odôvodniť. Podľa sťažovateľky nie je zrejmé, z akých dôvodov uvedené nariadil súdu prvej inštancie. Zastáva názor, že vydaním napadnutého uznesenia došlo k odopretiu spravodlivosti, napadnuté uznesenie je v rozpore s princípmi právneho štátu.

8. Pokiaľ ústavný súd napadnuté uznesenie nezruší, toto uznesenie odvolacieho súdu napomôže žalovaným, aby mohli dokončiť prevod sporných nehnuteľností, čím zároveň znemožňuje uspokojenie pohľadávok sťažovateľky z nehnuteľností, ku ktorým ich návrh na zabezpečenie smeruje.

9. Namietané porušenie procesných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka vyvodzuje z porušenia povinnosti doručiť dovolacie rozhodnutie a z arbitrárnosti a ústavnej neudržateľnosti záverov, ktoré viedli krajský súd k zrušeniu uznesenia súdu prvej inštancie. Pokiaľ ide o namietané porušenie hmotných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, sťažovateľka ich porušenie odôvodňuje účinkami a následkami napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré jej sťaží, ak nie rovno znemožní uspokojenie jej pohľadávok z majetku žalovaných, ktorí sa dlhodobo a systematicky snažia vyhnúť úhrade pohľadávok sťažovateľky.

10. Návrh na vydanie dočasného opatrenia (odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia a uloženie povinnosti žalovaným zdržať sa výkonu oprávnení, ktoré im boli priznané napadnutým uznesením krajského súdu) sťažovateľka odôvodnila tým, že jej reálne hrozí závažná ujma (nedomôže sa svojich nárokov, ak sa dokončí predaj dotknutých nehnuteľností, pretože sa žalovaní na prípadnú exekúciu pripravili). Škoda a ujma, ktorá hrozí (vznikla) sťažovateľke v dôsledku napadnutého uznesenia, podľa jej názoru prevyšuje ujmu, ktorá môže vzniknúť žalovaným, ktorí môžu nehnuteľnosti predat' aj následne. Rovnako deklaruje, že nariadenie dočasného opatrenia nie je v rozpore s verejným záujmom, keďže má dočasný charakter do právoplatnosti rozhodnutia o tejto sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia práv vymedzených v prvom výroku tohto uznesenia, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, preto ústavnú sťažnosť v tomto prijal na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

13. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

14. Pokiaľ ide o namietané porušenie bližšie neidentifikovaného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ústavný súd konštatuje, že z obsahu ústavnej sťažnosti nie je možné určiť, ku ktorému z viacerých práv upravených označeným článkom ústavy, resp. listiny malo dôjsť, pričom zároveň absentuje aj odôvodnenie porušenia tohto článku ústavy a listiny. Tento nedostatok podstatnej náležitosti sťažnosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde nie je v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu odstrániteľný doplnením sťažnosti na základe výzvy na odstránenie nedostatkov podľa § 56 ods. 3 ústavného súdu (I. ÚS 155/2019, II. ÚS 138/2019, III. ÚS 87/2019). Ústavný súd preto (aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky) ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku uznesenia).

15. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti považoval za dôvodné vyhovieť návrhu sťažovateľky na nariadenie dočasného opatrenia smerujúceho k napadnutému uzneseniu, keďže sťažovateľka osvedčila hrozbu ujmy, ktorá prevyšuje ujmu, ktorá vznikne nariadením tohto opatrenia žalovaným. Pre dosiahnutie ochrany sťažovateľky však pristúpil k extenzívnemu výkladu § 130 zákona o ústavnom súde, odložil právne účinky napadnutého uznesenia (m. m. uznesenie č. k. I. ÚS 695/2023-17 z 19. decembra 2023) a zároveň podľa § 70 ods. 1 *in fine* zákona o ústavnom súde rozhodol o tom, že uvedený výrok nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu